

# ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

## Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016

### ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

#### ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

**A1.** Το κείμενο αναφέρεται στα ψυχολογικά αίτια που δημιουργούν τον ρατσισμό. Η αρθρογράφος, στα πλαίσια της Παγκόσμιας ημέρας κατά του ρατσισμού, καταδεικνύει τη συνάφεια μεταξύ ρατσισμού και φόβου για το διαφορετικό που καλλιεργείται ήδη από τα πρώιμα στάδια της ζωής του ατόμου. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι ενώ η ομοιότητα αποτελεί τον συνεκτικό δεσμό των ανθρώπων, η διαφορετικότητα οδηγεί στην απόρριψη και την προκατάληψη. Επίσης, υπογραμμίζει την έλλειψη διαλόγου εκ μέρους γονέων και δασκάλων σχετικά με τον ρατσισμό, γεγονός που επιτείνει τις στερεοτυπικές πεποιθήσεις. Καταλήγοντας, αναφέρεται σε μια προσωπική της εμπειρία, για να τονίσει ότι η αποδοχή και ο σεβασμός της διαφορετικότητας μαθαίνονται με την κατάλληλη εκπαίδευση από μικρή ηλικία.

#### **B1.**

- 1.Λάθος
- 2.Σωστό
- 3.Λάθος
- 4.Σωστό
- 5.Σωστό

**B2. α)** Η συλλογιστική πορεία είναι επαγωγική, αφού αρχικά αναλύονται οι επιμέρους παράγοντες που ενισχύουν τον ρατσισμό και τα ειδικά ερευνητικά δεδομένα, για να καταλήξουμε στο γενικό συμπέρασμα ότι η «έλλειψη διαλόγου στο σπίτι και το σχολείο ενθαρρύνουν τα αρνητικά στερεότυπα».

**β)** Τα εισαγωγικά στην πρόταση «αν δεν κάτσεις καλά θα σε φάει ο αράπης» χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά έκφρασης του προφορικού λόγου, ενώ στη λέξη «αχρωματοψία», επειδή αποτελεί ειδικό όρο.

**B3.α)** Η σύνταξη που επιλέγεται είναι ενεργητική, επειδή η αρθρογράφος επιδιώκει να τονίσει το υποκείμενο της πράξης, δηλαδή τους «γονείς», που είναι οι υπεύθυνοι για την πολιτισμική «αχρωματοψία» των παιδιών.

**Μετατροπή σε παθητική:** Σε έναν ιδανικό κόσμο τα παιδιά διδάσκονται από τους γονείς τους να έχουν πολιτισμική «αχρωματοψία».

## **β) Ειδικό λεξιλόγιο**

1. στερεότυπα
2. πλουραλιστική κοινωνία
3. πολιτισμική ταυτότητα
4. πολιτισμική «αχρωματοψία»
5. ετερογενείς ομάδες

## **Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ**

**ΟΜΙΛΙΑ:** Χρειάζεται προσφώνηση, αποφώνηση και προφορικότητα στην έκφραση (π.χ. εναλλαγή α'-β' ρηματικού προσώπου).

Κυρίες και Κύριοι Καθηγητές, Συμμαθητές και Συμμαθήτριες,

**Πρόλογος:** Είναι γεγονός ότι ζούμε σε μια πολιτισμικά πλουραλιστική κοινωνία στην οποία συνυπάρχουν άτομα διαφορετικών εθνοτήτων με διαφορετική από τη δική μας κουλτούρα, θρήσκευμα και κοσμοθεωρία. Η «Παγκόσμια ημέρα κατά του ρατσισμού» δε θα πρέπει να αποτελεί μόνο μια ημερολογιακή ένδειξη κατά την οποία αναφερόμαστε στα φαινόμενα ξеноφοβίας και ρατσισμού, αλλά και αφετηρία έμπρακτης συμπαράστασης στους συνανθρώπους μας και σεβασμού προς το «διαφορετικό» που δεν είναι ο εχθρός μας. Για να επιτευχθεί όμως αυτό είναι απαραίτητο να αντιληφθούμε τα αίτια ανάπτυξης αυτού του φαινομένου.

## **Α' ζητούμενο- Αίτια ρατσισμού**

- Ο ρατσισμός πάντα συνοδεύεται από έλλειψη ουσιαστικής παιδείας και χαμηλό πνευματικό επίπεδο. Το άτομο που είναι πιο ευπαθές στη δημιουργία προκαταλήψεων διέπεται από κοντόφθαλμη οπτική και έλλειψη κριτικής σκέψης. Ως εκ τούτου, είναι εύπιστο και χειραγωγείται εύκολα από τον εκάστοτε δημαγωγό ή πέφτει θύμα της προπαγάνδας των ΜΜΕ
- Οι ρατσιστικές αντιλήψεις εξυπηρετούν τα οικονομικά συμφέροντα των ισχυρών. Το καθεστώς δουλοπαροικίας, για παράδειγμα αποτελούσε ιστορικά την έμπρακτη εφαρμογή αυτής της ωφελιμιστικής λογικής σύμφωνα με την οποία οι άνθρωποι χωρίζονταν σε αφέντες και δούλους
- Ο φόβος του διαφορετικού, του «άλλου» που δε συμπίπτει με την ομοιόμορφη «δική μας» ομάδα είναι ένα ισχυρό ψυχολογικό αίτιο ανάπτυξης του ρατσισμού. Πράγματι, έχει διαπιστωθεί και επιστημονικά ότι οι άνθρωποι τείνουν να εντάσσονται σε ομάδες ομοίων με τους οποίους

νοιώθουν οικειότητα και ασφάλεια. Η διαφορετικότητα ωστόσο, προκαλεί φόβο και ανασφάλεια.

- Τέλος, η οικονομική κρίση και ανασφάλεια της εποχής, δημιουργεί πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη ρατσιστικού και ξενοφοβικού κλίματος. Οι «ξένοι» δηλαδή ευθύνονται για την βία, την εγκληματικότητα, την ανεργία κλπ της κοινωνίας μας. Είναι οι σύγχρονοι «αποδιοπομπαίοι τράγοι» τα άτομα στα οποία έχουμε μεταβιβάσει όλες τις ευθύνες για τα λάθη μας.

### **Μεταβατική περίοδος**

Είναι λοιπόν επιτακτική ανάγκη να καταπολεμηθεί το φαινόμενο του ρατσισμού που ελαττώνει την ανθρωπιά μας και υποβιβάζει τον συνάνθρωπο.

### **Ζητούμενο β' - Τρόποι αντιμετώπισης**

- Η ανθρωπιστική παιδεία αποτελεί το βασικό τρόπο καταπολέμησης του φαινομένου του ρατσισμού. Και αυτό γιατί καλλιεργεί την κριτική σκέψη και θέτει ως κέντρο της τον άνθρωπο.
- Η οικογένεια επίσης, ως πρωταρχικός φορέας κοινωνικοποίησης, μπορεί να συντελέσει στην καταπολέμηση αυτού του φαινομένου. Με τον ουσιαστικό διάλογο μεταξύ γονέων-παιδιών, τα παιδιά μπορούν να αντιληφθούν ότι οι άλλες εθνότητες δεν αποτελούν εχθρούς τους. Επίσης, με αυτόν τον τρόπο σεβονται και αποδέχονται τη διαφορετικότητα.
- Τα ΜΜΕ φέρουν ένα μεγάλο μερίδιο ευθύνης για τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Συνεπώς, οφείλουν να ευαισθητοποιούν τους πολίτες σχετικά με τα θέματα ρατσισμού και ξενοφοβίας και να παρεμβαίνουν σε περίπτωση άσκησης ρατσιστικής βίας.
- Τέλος, οφείλουμε όλοι να αντιληφθούμε πως πάνω από χρώματα, θρησκείες και εθνότητες, είμαστε όλοι άνθρωποι με τα ίδια δικαιώματα σε αυτόν τον κόσμο. Μακριά από την πατρίδα μας είμαστε και εμείς «ξένοι» και ανασφαλείς. Ας μη συμπεριφερόμαστε στους άλλους με τρόπο που δε θα θέλαμε και οι ίδιοι να μας συμπεριφερθούν.

**Επίλογος:** Όταν ήμασταν μικροί μας έλεγαν οι γονείς και οι δάσκαλοί μας ότι τα δάχτυλα των χεριών μας δεν είναι όλα ίδια, είναι διαφορετικά και λειτουργούν όλα μαζί, ενώ το καθένα από μόνο του δεν είναι ισχυρό. Κάπως έτσι λοιπόν, τόσο απλοϊκά, συμβαίνει και με τους ανθρώπους: Είμαστε όλοι διαφορετικοί αλλά χρειαζόμαστε τους άλλους για να λειτουργήσουμε ως κοινωνία. Είναι προτιμότερη η «ισχύς εν τη ενώσει» παρά το «διαίρει και βασίλευε».

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο και την προσοχή σας.